Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/3914

2026 9 1

# TARYBOS REKOMENDACIJA

## 2026 m. liepos 10 d.

## dėl Belgijos ekonominės, socialinės, užimtumo, struktūrinės ir biudžeto politikos

(C/2026/3914)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ([2]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) Reglamente (ES) 2024/1263 nurodyti ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti užtikrinti patikimus bei tvarius viešuosius finansus, tvarų ir įtraukų ekonomikos augimą ir atsparumą pasitelkiant reformas bei investicijas ir neleisti susidaryti perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Reglamente nustatyta, kad Taryba ir Komisija, vadovaudamosi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nustatytais tikslais ir reikalavimais, Europos semestro kontekste vykdo daugiašalę priežiūrą. Europos semestro veikla apima visų pirma konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rengimą ir įgyvendinimo priežiūrą;

(2) 2025 m. lapkričio 25 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė 2026 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Belgija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ([3]), rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl žmogiškojo kapitalo Europos Sąjungoje ir pasiūlymą dėl 2026 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([4]) priėmė 2026 m. balandžio 21 d., o bendrą užimtumo ataskaitą ir rekomendaciją dėl žmogiškojo kapitalo – 2026 m. kovo 9 d.;

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).
([2]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).
([3]) OL C, C/2026/2434, 2026 4 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.
([4]) OL C, C/2026/2434, 2026 4 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) 2025 m. sausio 29 d. Komisija paskelbė konkurencingumo kelrodį – strateginę programą, kuria siekiama per ateinančius penkerius metus padidinti Sąjungos konkurencingumą pasaulyje. Kaip esminiai tvaraus ekonomikos augimo ramsčiai, joje nustatytos trys būtinos transformacijos: inovacijos; priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir konkurencingumo užtikrinimas; saugumas. Nuo tada, kai buvo paskelbtas konkurencingumo kelrodis, juo remtasi vykdant Europos semestro darbą, užtikrinant, kad ES valstybių narių ekonominė politika derėtų su ES strateginiais tikslais ir būtų laikomasi vienodo požiūrio į ekonomikos valdymą, kuriuo visoje Sąjungoje skatinamas tvarus augimas, inovacijos ir atsparumas;

(4) 2026 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau vykdomas tuo pat metu įgyvendinant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) ([5]) galutinį etapą. Įgyvendinant Europos semestro politikos prioritetus itin svarbūs buvo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo (EGAD) planai kartu su sanglaudos politikos finansavimu, nes buvo reikalaujama, kad šiais planais būtų veiksmingai sprendžiami visi per pastaruosius ciklus atitinkamose konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatyti uždaviniai arba didelė jų dalis, o pagal Europos sanglaudos politiką finansuojamomis programomis – atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Artėjant EGADP įgyvendinimo laikotarpio pabaigai, tebėra labai svarbu tęsti pagal EGADP remiamas ir įgyvendinamas reformas ir investicijas, visų pirma tas, kurios padeda spręsti konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius, ir jomis remtis;

(5) 2026 m. birželio 3 d. Komisija paskelbė 2026 m. Belgijai skirtą šalies ataskaitą. Joje įvertinta pažanga, Belgijos padaryta įgyvendinant jai skirtas 2025 m. rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina EGAD planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodyti Belgijai kylantys aktualiausi uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Belgijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo bei socialinės atskirties mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(6) 2025 m. birželio 20 d. Taryba, remdamasi Komisijos vertinimu ir rekomendacija, priėmė Rekomendaciją, kuria pritariama Belgijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui ([6]). Planas apima 2025–2029 m. laikotarpį, o jame pateiktas fiskalinis koregavimas paskirstytas per septynerius metus. Taryba rekomendavo tokį didžiausią grynųjų išlaidų augimo tempą: 3,6 % 2025 m., 2,5 % 2026 m., 2,5 % 2027 m., 2,1 % 2028 m. ir 2,1 % 2029 m.; tai atitinka didžiausią bendrą augimo tempą, apskaičiuotą atsižvelgiant į 2024 bazinius metus, sudarantį 3,6 % 2025 m., 6,1 % 2026 m., 8,8 % 2027 m., 11,1 % 2028 m. ir 13,4 % 2029 m. 2025–2029 m. šis didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas sutampa su taisomuoju planu, kaip pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį 2025 m. birželio 20 d. rekomendavo Taryba, kad būtų ištaisyta perviršinio deficito padėtis ([7]). Remiantis 2026 m. birželio 3 d. Komisijos atliktu veiksmingų priemonių vertinimu ([8]), perviršinio deficito procedūra Belgijai sustabdoma;

([5]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomendacija, kuria pritariama Belgijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui, (OL C, C/2025/3698, 2025 8 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3698/oj).

([7]) 2025 m. birželio 20 d. priimta Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį Belgijoje. Visi dokumentai, susiję su Belgijos perviršinio deficito procedūra, pateikiami adresu https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Belgium_en.

([8]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „2026 m. Europos semestras. Pavasario dokumentų rinkinys“, COM (2026) 200 *final*.

(7) Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo padariniai yra egzistencinis iššūkis Europos Sąjungai. Komisija paragino valstybes nares prašyti koordinuotai aktyvuoti Stabilumo ir augimo pakto nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą, kad būtų galima remti ES pastangas greitai ir reikšmingai padidinti gynybos išlaidas ([9]); 2025 m. kovo 6 d. šį pasiūlymą palankiai įvertino Europos Vadovų Taryba. Gavusi Belgijos prašymą, 2025 m. liepos 8 d. Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, priėmė rekomendaciją, kuria Belgijai leidžiama nukrypti nuo rekomenduojamo didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo ([10]). Nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos taikymo laikotarpiu (2025–2028 m.) Belgijai leidžiama peržiūrėti valdžios sektoriaus išlaidų prioritetus arba padidinti valdžios sektoriaus pajamas, kad nuolatiniu pagrindu nustatytos didesnės gynybos išlaidos nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu;

(8) 2026 m. balandžio 30 d. Belgija pateikė 2026 m. metinę pažangos ataskaitą ([11]) dėl rekomenduojamo didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo laikymosi, dėl reformų ir investicijų, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, įgyvendinimo ir reformų bei investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius uždavinius, nustatytus šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose, įgyvendinimo. Metinė pažangos ataskaita taip pat atspindi pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį du kartus per metus Belgijos teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas. Į metinę pažangos ataskaitą įtraukta ataskaita dėl priemonių, kurių imtasi pagal perviršinio deficito procedūrą;

(9) 2025 m. realiojo BVP augimas buvo 1,0 %, o infliacija pagal SVKI – 3,0 %. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP augs 0,7 % 2026 m. ir 0,9 % 2027 m., o infliacija pagal SVKI bus 3,4 % 2026 m. ir 2,6 % 2027 m.;

(10) remiantis Eurostato pateiktais duomenimis ([12]), Belgijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 4,4 % BVP 2024 m. iki 5,2 % BVP 2025 m. Deficito padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi mažesnes tiesioginių mokesčių pajamas, ypač iš korporacijų, ir didesnes išlaidas gynybai. Remiantis iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, prognozėje numatoma, kad 2026 m. deficitas sudarys 5,2 % BVP, o 2027 m. – 5,4 % BVP. Nepaisant konsolidavimo priemonių, kuriomis siekiama apriboti einamąsias išlaidas, ir bendro grynųjų išlaidų augimo, neviršijančio rekomenduojamo didžiausio dydžio, numatoma, kad 2026 m. deficitas dėl silpno ekonomikos augimo ir didėjančių palūkanų mokėjimų tik stabilizuosis. Deficito padidėjimas 2027 m. daugiausia atspindi didesnes su gynyba ir palūkanų mokėjimais susijusias išlaidas;

(11) remiantis Komisijos įverčiais, 2025 m. fiskalinės politikos kryptis ([13]), apimanti tiek nacionalinėmis, tiek ES lėšomis finansuojamas išlaidas, buvo stabdomoji ir atitiko 0,3 % BVP. Numatoma, kad ir 2026 m., ir 2027 m. ji bus stabdomoji (atitinkamai 0,8 % ir 0,6 % BVP);

([9]) Komisijos komunikatas „Atsižvelgimas į gynybos išlaidų padidinimą Stabilumo ir augimo pakte“, Briuselis, 2025 3 19, C (2025) 2000 final.

([10]) 2025 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacija, kuria Belgijai leidžiama nukrypti nuo Tarybos pagal Reglamentą (ES) 2024/1263 nustatyto didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, (nacionalinės nukrypti leidžiančios išlygos aktyvavimas) (OL C, C/2025/3960, 2025 8 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3960/oj).

([11]) 2026 m. metinės pažangos ataskaitos pateikiamos adresu https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([12]) Eurostato euro rodikliai, 2026 m. balandžio 22 d.

([13]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek ES biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones, bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

(12) remiantis Eurostato pateiktais duomenimis ([14]), Belgijos valdžios sektoriaus skola padidėjo nuo 103,9 % BVP 2024 m. pabaigoje iki 107,9 % BVP 2025 m. pabaigoje. Skolos santykio padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi didelį pirminį deficitą (+ 2,9 proc. punkto), palankų sniego gniūžtės efektą (- 1,3 proc. punkto) ir skolą didinantį atsargų ir srautų koregavimą (+ 2,3 proc. punkto). Remiantis iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, prognozėje numatoma, kad skolos santykis su BVP iki 2026 m. pabaigos padidės iki 110,5 %, o iki 2027 m. pabaigos – dar iki 112,8 %. Skolos santykio padidėjimas 2026 ir 2027 m. daugiausia atspindi didelį pirminį deficitą, o palankus sniego gniūžtės efektas ir skolą didinantis atsargų ir srautų koregavimas atsveria vienas kitą;

(13) remiantis Eurostato duomenimis ([15]), bendros valdžios sektoriaus gynybos išlaidos Belgijoje 2025 m. sudarė 1,4 % BVP, t. y. 0,5 procentinio punkto BVP daugiau nei 2021 baziniais metais. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2026 m. jos sudarys 1,6 % BVP, t. y. 0,7 procentinio punkto BVP daugiau nei 2021 m. ([16]);

(14) Sąjungai ir toliau kyla energijos tiekimo sutrikimų ir padidėjusio kainų nepastovumo rizika, kurią dar labiau didina geopolitinė įtampa, daranti poveikį pasaulinėms naftos ir dujų rinkoms. Per 2022–2023 m. energetikos krizę įgyta patirtis parodė, kad plataus masto ir netikslinės priemonės lemia didelius fiskalinius kaštus ir yra socialiai ir ekonomiškai neefektyvios. Nuo karo Artimuosiuose Rytuose pradžios 2026 m. vasario mėn. Belgija ėmėsi fiskalinės politikos priemonių, kad sušvelnintų didelių energijos kainų poveikį namų ūkiams ([17]). Tai, be kita ko, yra netikslinė priemonė, kuriomis siekiama kompensuoti didesnes kuro išlaidas suteikiant mokesčių kreditą įmonėms, kurios padidina savo darbuotojams taikomą ridą, ir tikslinė socialinė priemonė, kuria siekiama kompensuoti didesnes pažeidžiamų namų ūkių šildymo išlaidas. Numatoma, kad šios priemonės nustos galioti 2026 m. liepos 1 d. Komisijos 2026 m. pavasario prognozėje numatoma, kad šių priemonių fiskaliniai kaštai 2026 m. sudarys mažiau nei 0,1 % BVP, taip pat ir tuo atveju, jei šios priemonės liktų galioti iki metų pabaigos;

(15) remiantis Komisijos skaičiavimais, 2025 m. grynosios išlaidos Belgijoje išaugo 3,7 %. 2025 m. grynųjų išlaidų augimas viršija rekomenduojamą didžiausią augimo tempą ir atitinkamas metinis nuokrypis sudaro 0,1 % BVP. Tačiau nuokrypis, atsižvelgiant į gynybos išlaidų padidėjimą, neviršija lankstumo pagal nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą ribų;

(16) remiantis Komisijos skaičiavimais numatoma, kad grynosios išlaidos Belgijoje 2026 m. išaugs 2,0 %, o 2025 ir 2026 m. iš viso – 5,8 %. 2026 m. numatomas grynųjų išlaidų augimas nesiekia rekomenduojamo didžiausio augimo tempo. Vertinant 2025 ir 2026 m. kartu, numatomas bendras grynųjų išlaidų augimo tempas taip pat nesiekia rekomenduojamo didžiausio augimo tempo;

(17) rekomendacijoje, kuria pritariama Belgijos vidutinės trukmės laikotarpio planui, yra nurodytos reformos ir investicijos, kuriomis grindžiamas koregavimo laikotarpio pratęsimas, taip pat jų įgyvendinimo tvarkaraštis. Atsižvelgdama į Belgijos metinėje pažangos ataskaitoje pateiktą informaciją, Komisija daro išvadą, kad pagrindiniai šių reformų ir investicijų, kurios turėjo būti įgyvendintos iki 2026 m. balandžio 30 d., etapai iš esmės įgyvendinami pagal planą. Tačiau kai kurias reformas buvo vėluojama įgyvendinti. Konkrečiai, 2026 m. gegužės 28 d. Parlamentas patvirtino pensijų reformą. Mokesčių reformos, kurios turėjo būti įgyvendintos 2026 m. I ketv., buvo įgyvendintos iš dalies, o likusias dalis numatoma užbaigti iki 2026 m. liepos mėn. Dėl šių dviejų reformų, kuriomis siekiama pagerinti biudžeto koordinavimą tarp įvairių valdžios lygmenų ir kurios turėjo būti įgyvendintos 2025 m. IV ketv., iš esmės susitarta vyriausybės lygmeniu ir dabar reikia priimti teisės aktus, kuriuos tikimasi parengti iki 2026 m. pabaigos. Komisija mano, kad apskritai Belgija patenkinamai įvykdė savo įsipareigojimus ([18]);

([14]) Eurostato euro rodikliai, 2026 m. balandžio 22 d.
([15]) Eurostatas, valdžios sektoriaus išlaidos pagal valstybės funkcijų klasifikatorių (COFOG).
([16]) NATO gynybos išlaidų apibrėžtis skiriasi nuo valstybės funkcijų klasifikatoriaus (COFOG) gynybos išlaidų apibrėžties. Be to, galėtų būti skirtumų dėl išlaidų, ypač karinės įrangos išlaidų, įrašymo į sąskaitas laiko, nes NATO ataskaitose nesilaikoma nacionalinių sąskaitų taisyklių, reglamentuojančių įrašymo į sąskaitas laiką.
([17]) Tai atspindi padėtį iki galutinio Komisijos 2026 m. pavasario prognozės parengimo termino (2026 m. gegužės 4 d.).
([18]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „2026 m. Europos semestras. Pavasario dokumentų rinkinys“, COM (2026) 200 final.

(18) Belgija susiduria su didele fiskalinio tvarumo rizika vidutinės trukmės laikotarpiu ir ilguoju laikotarpiu. Reikia visapusiškos fiskalinės strategijos, kad valstybės skola imtų mažėti, kartu vykdant reformas potencialiam augimui stiprinti. 2025 m. Belgijos viešosios išlaidos sudarė 54,2 % BVP ir buvo vienos didžiausių ES. Nuolat didelės viešosios išlaidos Belgijoje, dėl kurių reikalinga didelė bendra mokesčių našta, daro neigiamą poveikį ekonominiam efektyvumui. Politikos veiksmai Belgijoje yra išskaidyti tarp kelių valdžios lygmenų (savivaldybių, provincijų, regionų ir bendruomenių, federalinio lygmens). Jų sambūvis susijęs su sudėtingu kompetencijų pasidalijimu ir dubliavimosi rizika, o tai lemia nereikalingas administracines išlaidas ir nebūtinai geresnę teikiamų viešųjų paslaugų kokybę. Veiksmingo federalinio koordinavimo trūkumas apsunkina tam tikros politikos ir reformų įgyvendinimą, lemia viešųjų investicijų valdymo neveiksmingumą. Todėl, siekiant užtikrinti tvarius viešuosius finansus Belgijoje, reikia imtis ryžtingų veiksmų viešųjų išlaidų srityje, susijusių su jų lygiu, sudėtimi ir bendru veiksmingumu. Nors federaliniu ir federacinių subjektų (regionų ir bendruomenių) lygmeniu pradėtos išlaidų peržiūros yra pirmas žingsnis siekiant pagerinti viešųjų išlaidų kokybę, reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant nukreipti viešuosius išteklius į ekonomikos augimui palankesnę politiką. Racionalizavus valdžios struktūras, aiškiau apibrėžus kompetencijas ir sustiprinus federalinį koordinavimą būtų galima prisidėti prie didesnio ekonominio efektyvumo, kartu suteikiant fiskalinio manevravimo galimybių;

(19) remiantis Komisijos 2024 m. ataskaita dėl senėjimo ([19]), pensijų ir ilgalaikės priežiūros išlaidos yra pagrindiniai veiksniai, dėl kurių prognozuojama, kad iki 2070 m. su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos padidės maždaug 5 proc. punktais BVP, t. y. gerokai daugiau nei ES vidurkis (1,4 proc. punkto). Numatoma, kad dėl vykdomos pensijų reformos 2024–2070 m. numatomas pensijų išlaidų padidėjimas sumažės 1,6 proc. punkto. Tačiau Belgija ir toliau būtų viena iš šalių, kurių viešosios išlaidos ilgalaikei priežiūrai ES yra didžiausios – 2022 m. jos sudarė 2,3 % BVP (ES vidurkis – 1,7 %). Prognozuojama, kad iki 2070 m. ilgalaikės priežiūros išlaidos padidės 1,7 proc. punkto BVP, palyginti su vidutiniškai 0,8 proc. punkto padidėjimu ES, ir dėl to padidės ilgalaikio fiskalinio tvarumo rizika. Turimi duomenys rodo, kad Briuselio regione ir Valonijoje stacionarinės globos įstaigose gyvena didelė dalis asmenų, kurie yra nepriklausomi arba mažai priklausomi nuo priežiūros, nors pastarąjį dešimtmetį ši dalis mažėjo. Regionai imasi priemonių, kad naudojimasis įvairiomis priežiūros įstaigomis būtų ekonomiškai efektyvesnis, nors daugumos priemonių taikymo sritis yra ribota arba vyksta jų taikymo ankstyvasis etapas. Tai rodo, kad yra galimybių toliau didinti priežiūros išlaidų efektyvumą, be kita ko, stiprinant priemones, kuriomis siekiama atgrasyti nuo pernelyg didelio stacionarinės globos naudojimo, ir gerinant bendruomeninę globą;

(20) kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą Sąjungos finansavimo priemonių įgyvendinimą, be kita ko, Europos semestro kontekste, itin svarbus tebėra sistemingas, prasmingas ir savalaikis vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(21) sanglaudos politikos programų, apimančių paramą iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Teisingos pertvarkos fondo (TPF) ir „Europos socialinio fondo +“ (ESF+), įgyvendinimas Belgijoje vyksta sėkmingai, ypač kiek tai susiję su projektų atranka. Tačiau svarbu aktyviau dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad atrinkti projektai būtų greitai įgyvendinami, visų pirma paspartinti išmokų mokėjimą paramos gavėjų lygmeniu, ir kartu kuo labiau padidinti jų poveikį vietoje. Belgija jau imasi veiksmų pagal savo sanglaudos politikos programas, kad padidintų konkurencingumą ir augimą. Be to, Belgijai reikia paspartinti TPF paramos įgyvendinimą, nes ištekliai turi būti išmokėti iki 2026 m. pabaigos. Labai svarbu užtikrinti, kad naujos investicijos, kurias Belgija nustatė atlikdama sanglaudos politikos fondų laikotarpio vidurio peržiūrą, visų pirma investicijos, susijusios su penkiais Laikotarpio vidurio peržiūros reglamente ([20]) nustatytais prioritetais, būtų vykdomos greitai ir veiksmingai;

([19]) Europos Komisija ir Ekonominės politikos komitetas, 2024 m. ataskaita dėl senėjimo, paskelbta adresu https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.

([20]) 2025 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/1914, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1058 ir (ES) 2021/1056, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis strateginiams uždaviniams spręsti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą.

(22) Belgija susiduria su keliais iššūkiais, susijusiais su inovacijomis, verslo aplinka, reglamentavimo ir administracine našta bei sudėtingumu, reguliavimo apribojimais paslaugų sektoriuje, pramonės ir transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų diegimu, subsidijomis iškastiniam kurui, vandens kokybe ir pernelyg dideliu azoto nuosėdų kiekiu, darbo jėgos trūkumu ir įgūdžių neatitiktimi, nepalankioje padėtyje esančių grupių integracija į darbo rinką, švietimo sistema ir mokytojo profesija;

(23) nepaisant supaprastinimo iniciatyvų, kurių imtasi visais valdžios lygmenimis, Belgijos verslo aplinkai toliau kenkia didelė reglamentavimo našta ir didelis administracinis sudėtingumas. Be to, sistemingiau naudojant poveikio vertinimus ir suteikiant geresnę prieigą prie duomenų, pagerėtų politikos formavimo kokybė. Įmonėms tenka didelė administracinė našta, visų pirma susijusi su užimtumo reguliavimu, socialine apsauga ir veiklos sąnaudomis. Įmonės, kurioms reikia atsižvelgti į įvairias regioninės sistemas arba gauti verslo leidimus savo veiklai plėtoti, susiduria su dideliais apribojimais. Leidimus tvarko federalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, todėl procesas yra sudėtingas, fragmentiškas ir brangus. Tokia padėtis visų pirma susidariusi statybos leidimų srityje, ir tai daro neigiamą poveikį statybos sektoriui ir lemia būsto trūkumą bei infrastruktūros projektų vėlavimą. Verslo sektorius taip pat vis dar patiria sunkumų dėl teisingumo sistemos išteklių trūkumo ir neveiksmingumo, dėl kurių nuolat kaupiasi neišnagrinėtos bylos ir lėtėja procedūros. Be to, kai kurių reglamentuojamųjų profesijų apribojimai tebėra dideli, o tai gali trukdyti tarpvalstybinei verslo veiklai arba sudaryti kliūčių įmonėms patekti į rinką. Griežtos taisyklės ar kitos kliūtys patekti į rinką taip pat taikomos tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, pavyzdžiui, mažmeninės prekybos ir energetikos sektoriams, o tai gali riboti konkurenciją;

(24) Belgijos verslo dinamiškumas yra vienas mažiausių ES ([21]). Nors naujų įmonių dalis Belgijoje yra tokia pati kaip kaimyninėse šalyse, sparčiai augančių įmonių (veiklą plečiančių įmonių) dalis yra gerokai mažesnė už ES vidurkį (0,25 %, palyginti su 0,79 %). Belgijos startuoliams plėsti veiklą trukdo didelės darbo sąnaudos ir nuo dydžio priklausanti mokesčių lengvata ([22]). Be kita ko, nustatyta, kad pirmojo įdarbinimo subsidija nėra veiksminga skatinant tvarių darbo vietų kūrimą ir kad specialios mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) mokestinės ypatybės (pvz., sumažintas pelno mokesčio tarifas) skatina verslininkus steigti valdymo įmones ir darbo pajamas paversti kapitalo pajamomis. Įmonėms augti taip pat gali trukdyti sunkumai gauti finansavimą veiklos plėtimo etapu. Tai ypač aktualu, nes rizikos ir plėtros kapitalo rinkos nėra plačiai išvystytos. Paskatinti investicijas į nuosavą kapitalą galėtų mokesčių taisyklių suderinimas visų rūšių investicijoms (įskaitant investicijas į nekilnojamąjį turtą, pensijų produktus, taupomąsias sąskaitas, vertybinių popierių sąskaitas);

(25) nors Belgija yra viena iš ES inovacijų lyderių ir pasižymi dideliu MTP intensyvumu (3,36 % BVP 2024 m. – vienas didžiausių ES), Belgijos MTP veikla sutelkta keliuose sektoriuose ir didelėse įmonėse, o kelios kliūtys trukdo inovacijų sklaidai visoje ekonomikoje. Be to, Valonijoje investicijų į MTP poveikis užimtumui ir ekonomikai tebėra ribotas dėl fragmentiškos paramos verslui ir nepakankamo ekonomikos įvairinimo, nors kai kurios vykdomos reformos šią tendenciją gali pakeisti. Didelės MTP mokesčių lengvatos nepasiekia didžiausią augimo potencialą turinčių įmonių. Norint užtikrinti geresnius inovacijų diegimo rezultatus ir tvarų produktyvumo augimą, reikėtų didinti inovacijų sklaidą visuose sektoriuose ir įmonėse. Tyrimai ([23]) rodo, kad yra galimybių didinti viešosios paramos moksliniams tyrimams ir inovacijoms efektyvumą ir veiksmingumą, visų pirma išvengiant išstūmimo efekto ir geriau paskirstant išteklius sparčiai augančioms įmonėms. Be to, inovacijų sklaidą likusioje ekonomikos dalyje taip pat riboja žemas profesinio judumo lygis Belgijoje, kurį gali lemti tokie veiksniai kaip didelis užmokestis už darbo stažą ir menkas darbo užmokesčio skaidrumas;

([21]) National Bank of Belgium, Competitiveness scoreboard indicators, 2024 report.
([22]) Bijnens, G. (2025) Reigniting growth: trends and challenges for business dynamism in Belgium. NBB Economic Review.
([23]) OECD (2021a) R&D Tax Incentives: Belgium, 2020. Schoonackers, R. (2020) Tax incentives for R&D: Are they effective? NBB Economic Review; OECD (2024), OECD Economic Surveys: Belgium 2024.

(26) nors mažo anglies dioksido pėdsako elektros energijos (branduolinės energijos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos) tiekimas toliau didėja, Belgija tebėra labai priklausoma nuo iškastinio kuro importo (67,1 % Belgijos energijos rūšių derinio). 2024 m. energijos vartojimo efektyvumas padidėjo nepakankamai, kad tęstųsi nuo 2019 m. stebėta Belgijos galutinės energijos suvartojimo mažėjimo tendencija. Taip yra daugiausia dėl to, kad transporto sektoriuje suvartojama vis daugiau energijos ir išmetama vis daugiau teršalų. Taip pat reikia imtis platesnio užmojo politikos veiksmų siekiant sumažinti pastatų ūkio, įskaitant socialinį būstą, kuriam tenka 33 % nacionalinio energijos suvartojimo, priklausomybę nuo iškastinio kuro. Dėl renovacijos priemonių sumažėjo gyvenamųjų namų energijos suvartojimas, tačiau to nepakanka ilgalaikiams renovacijos tikslams pasiekti;

(27) didelės elektros energijos kainos trukdo toliau mažinti ekonomikos, ypač gamybos sektoriaus, priklausomybę nuo iškastinio kuro. Atskaičius mokesčius ir rinkliavas ([24]), elektros energijos kaštai vienam vienetui pramonės šakose yra beveik keturis kartus didesni nei dujų, o tai yra vienas didžiausių rodiklių ES ir trukdo pereiti nuo iškastinio kuro prie elektros energijos. Nors vyriausybė planuoja sumažinti akcizus elektros energijai, reikia imtis veiksmingų politikos veiksmų, kad pramonės šakos būtų skatinamos pereiti prie švaresnės energijos. Sutartys dėl anglies dioksido kainų skirtumo ir žalieji viešieji pirkimai galėtų padėti sumažinti investicijų riziką ir toliau skatinti pramonės šakas mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro. Žiedinės ekonomikos praktikos skatinimas taip pat galėtų padėti sumažinti pramonės energijos paklausą ir priklausomybę nuo ypatingos svarbos žaliavų importo. Be to, investicijos į energetikos infrastruktūrą ir mažo anglies dioksido kiekio technologijas padėtų mažinti daug anglies dioksido išskiriančių ir sunkiai sumažinamą išmetamųjų teršalų kiekį išskiriančių pramonės šakų priklausomybę nuo iškastinio kuro, visų pirma Valonijoje ir Flandrijoje, be kita ko, aplink Antverpeno uostą, kartu išsaugant konkurencingumą;

(28) nors 2025 m. pasiektas rekordinis 34,7 % elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos lygis, šios energijos pajėgumų diegimą Belgijoje vis dar stabdo nepakankamas tinklo pajėgumas, kuris tapo pagrindiniu Belgijos energetikos pertvarkos iššūkiu. Nors planuojama įgyvendinti kelis infrastruktūros projektus, kuriais siekiama sustiprinti elektros tinklą, pažanga pagrindinių jungčių srityje yra lėta, visų pirma dėl sustojusio sprendimų priėmimo Valonijoje ir leidimų išdavimo problemų. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių pajėgumų diegimą paskatintų spartesnis tinklo infrastruktūros atnaujinimas, taip pat spartesnės leidimų išdavimo procedūros. Be to, koreguojant teisines sistemas, kad būtų skatinamos investicijos į elektros energijos kaupimą ir paklausos atsaką, ir sudarant palankesnes sąlygas dalytis energija skatinant išmaniųjų skaitiklių diegimą Briuselyje ir Valonijoje, galėtų būti padidintas energijos vartojimo lankstumas ir energijos vartojimo efektyvumas;

(29) Belgijos didėjantį galutinės energijos suvartojimą daugiausia lemia didėjantis energijos suvartojimas ir išmetamųjų teršalų kiekis transporto sektoriuje, visų pirma tarptautinės aviacijos, jūrų ir krovinių vežimo keliais sektoriuose ([25]). Geležinkelių transportas tebėra nepakankamai patraukli tiek keleivių, tiek krovinių vežimo galimybė, o dėl nuolat didėjančio lengvųjų automobilių skaičiaus susidaro didelės eismo spūsčių sąnaudos. Elektromobilių dalis, palyginti su visais parduodamais automobiliais, pastaruoju metu nekito, galbūt dėl įkrovimo infrastruktūros trūkumo Valonijoje. Sparčiau didinant energijos vartojimo efektyvumą, remiant elektrifikaciją ir tvarių degalų gamybą bei naudojimą aviacijos ir jūrų sektoriuose, būtų galima paspartinti transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Be to, transporto tvarumą padidintų labiau diferencijuotas kelių mokestis visų rūšių transporto priemonėms, papildomos investicijos į viešąjį transportą, neskaitant investicijų, įtrauktų į Belgijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat dalijimosi automobiliu ir aktyvaus judumo skatinimas;

([24]) Mokesčiai ir rinkliavos apima pridėtinės vertės mokesčius, akcizus, federalinį energijos įnašą, papildomą mokestį už veiklą jūroje, mokesčius, susijusius su tiekimo saugumo ir pajėgumų mechanizmais, žaliuosius sertifikatus, kogeneracijos mokesčius, mokesčius už viešųjų paslaugų įsipareigojimus, atsinaujinančiųjų išteklių paramos mokesčius, socialinio tarifo finansavimą, energijos vartojimo efektyvumo didinimo pareigos išlaidas.

([25]) EU transport in figures: Statistical pocketbook 2024.

(30) Belgijos valdžios institucijų ([26]) vertinimu, 2022 m. federalinės tiesioginės subsidijos iškastiniam kurui sudarė 2,4 % BVP, ir daugelio iš jų nebuvo planuojama laipsniškai panaikinti iki 2030 m. Visų pirma pirmenybė galėtų būti teikiama subsidijų iškastiniam kurui, kuriomis nei tikslingai reaguojama į energijos nepriteklių, nei sprendžiamos realios energetinio saugumo problemos, ir kurios trukdo elektrifikacijai ir nėra itin svarbios pramonės konkurencingumui, laipsniškam panaikinimui; subsidijos iškastiniam kurui, pavyzdžiui, sumažinti akcizai profesinėms reikmėms naudojamam dyzelinui, įmonių degalų kortelės ir sumažintas PVM dujoms, yra ekonomiškai neefektyvios ir įtvirtina priklausomybę nuo iškastinio kuro. Sumažinti akcizai krosnių kurui ir dujoms sumažina jų kaštus, palyginti su elektros energija, o tai trukdo pereiti prie ekologiškesnių šildymo sistemų ir stabdo pastatų energinę renovaciją. Kadangi kyla rizika, kad Belgija nepasieks savo 2030 m. renovacijos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslų, paspartinti energetikos pertvarką padėtų investicijų į energinę renovaciją didinimas ir investicijų papildymas politikos reformomis, kuriomis paskatos būtų perkeliamos į energinę renovaciją ir mažo anglies dioksido pėdsako šildymo sprendimus, kartu užtikrinant teisingumą. Nors pranešta apie namų ūkiams taikomą perėjimą nuo akcizų už elektros energiją prie akcizų už iškastinį kurą, neaišku, ar šio perėjimo pakaks, kad santykinės elektros energijos ir iškastinio kuro kainos pasikeistų pakankamai greitai, kad būtų pasiekti 2030 m. tikslai;

(31) vandens kokybė ir gamtos būklės blogėjimas kelia iššūkį, nes daugumą Belgijos vandens telkinių veikia pasklidosios taršos šaltiniai. Intensyvi žemės ūkio veikla, visų pirma gyvulininkystė, išskiria daug oro, dirvožemio ir vandens teršalų. Nors buvo imtasi priemonių, aplinką taip pat toliau teršia elektros energijos gamyba, metalo sektorius ir cheminių medžiagų gamyba. Mažėjant biologinės įvairovės lygiui, kyla pavojus ekonomikos sektoriams, kurie yra labai priklausomi nuo ekosisteminių paslaugų. Gamtiniai sprendimai yra labai svarbūs didinant atsparumą klimato kaitai ir apsaugant ekonomiką nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių poveikio. Nors Flandrijos vyriausybė priėmė persvarstytą septintąją nitratų veiksmų programą, reikia tolesnių veiksmų siekiant sumažinti pernelyg didelį azoto nuosėdų kiekį ir užtikrinti tvaresnį ūkininkavimą;

(32) užimtumo lygis Belgijoje yra žemas (72,8 %, palyginti su vidutiniškai 76,1 % ES) ir labai skiriasi atskiruose regionuose. Nepalankioje padėtyje esančių grupių, t. y. migrantų kilmės asmenų, žemo išsilavinimo asmenų, vyresnio amžiaus asmenų ir asmenų su negalia, dalyvavimo darbo rinkoje lygis yra žemas. 2025 m. Belgija priėmė svarbias darbo rinkos reformas, be kita ko, apribojo bedarbio pašalpų mokėjimo trukmę iki dvejų metų. Tačiau jų poveikis priklausys nuo susijusios aktyvumo darbo rinkoje skatinimo politikos veiksmingumo. Be to, yra galimybių padidinti priemonių, kuriomis siekiama padėti nepalankioje padėtyje esančioms grupėms integruotis į darbo rinką ir padidinti regioninių valstybinių užimtumo tarnybų darbo efektyvumą, veiksmingumą. Tai taip pat turėtų padėti spręsti didelio asmenų skaičiaus labai mažo darbo intensyvumo namų ūkiuose problemą ir mažinti darbo rinkos rezultatų skirtumus tarp regionų ir grupių. Tuo pat metu, nors laisvų darbo vietų lygis Belgijoje per 2025 m. nuolat mažėjo, jis tebėra gerokai didesnis už ES vidurkį (3,8 %, palyginti su 2,1 % 2025 m.). Darbo jėgos ir įgūdžių trūkumas tebėra ypač didelis paslaugų sektoriuje, taip pat profesiniame, mokslo ir technikos sektoriuose ir tokiuose sektoriuose kaip sveikatos priežiūra, statyba ir IRT, kurie visi yra svarbūs konkurencingumui ateityje, įskaitant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Kvalifikacijos kėlimu ir perkvalifikavimu būtų galima sumažinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktį, tačiau suaugusiųjų dalyvavimas švietimo ar mokymo programose yra menkas (SŠT: 2022 m. – 34,9 %; ES – 39,5 %), visų pirma nepalankioje padėtyje esančiose grupėse;

(33) atsižvelgdama į itin svarbų žmogiškojo kapitalo vaidmenį didinant Sąjungos konkurencingumą ir strateginį savarankiškumą, 2026 m. Taryba rekomendavo valstybėms narėms imtis veiksmų, siekiant skubiai reaguoti į su žmogiškuoju kapitalu susijusius įgūdžių, švietimo ir mokymo srities struktūrinius iššūkius, trukdančius konkurencingumui. Belgijai skirtos 2026 m. rekomendacijos gali padėti įgyvendinti Tarybos rekomendaciją dėl žmogiškojo kapitalo Sąjungoje;

([26]) FPS Finance (2024), Inventory of federal fossil-fuel subsidies.

(34) kaip matyti iš tarptautinių vertinimų, vaikų ir jaunuolių pagrindinių gebėjimų (raštingumo, matematikos ir gamtos mokslų) mokymosi rezultatai visose trijose bendruomenėse (Flandrijos, prancūzakalbėje ir vokiškai kalbančioje) ilgą laiką prastėja. Nors Flandrijos ir prancūzakalbė bendruomenės įgyvendina plataus masto mokymo programų reformas, daugiausia dėmesio skirdamos pagrindiniams įgūdžiams, švietimo spragos, susijusios su socioekonominiu bei migracijos statusu, išlieka ir dar labiau didėja dėl ankstyvo suskirstymo į skirtingas švietimo kryptis ir kurso kartojimo. Didinant mokymąsi darbo vietoje būtų galima pagerinti vidutinio lygio profesinio rengimo ir mokymo atitiktį darbo rinkos poreikiams. Didesnis visų lygių studentų, ypač studenčių, skaičius gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) bei informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srityse galėtų padėti patenkinti darbo rinkos paklausą. Įgyvendinamos mokytojų trūkumo šalinimo priemonės, tačiau Belgijos mokytojai ir toliau susiduria su kliūtimis, trukdančiomis dalyvauti paveikiame profesiniame mokyme, ir jaučiasi nepakankamai vertinami visuomenės. Viešosios išlaidos švietimui yra vienos iš didžiausių ES – ikimokykliniam, pradiniam ir viduriniam ugdymui skirtos išlaidos sudaro 4,4 % BVP. Tai gali būti susiję su mažesniu mokinių ir mokytojų santykiu kiekvienoje bendruomenėje, palyginti dažnesniais kurso kartojimo atvejais ir santykinai trumpesniu teisės aktais nustatytu mokymo laiku ([27]). Švietimo sistemos susiskaidymo mažinimas galėtų padėti padidinti išlaidų efektyvumą ir spręsti struktūrines problemas;

(35) atsižvelgdama į glaudžias euro zonos valstybių narių ekonomikos tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2026 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo EGAD planus, imtis veiksmų 2026 m. rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Belgijai skirta 1 rekomendacija padeda įgyvendinti pirmą ir antrą rekomendacijas dėl euro zonos, 2 rekomendacija padeda įgyvendinti ketvirtą rekomendaciją dėl euro zonos, 3 rekomendacija padeda įgyvendinti septintą ir devintą rekomendacijas dėl euro zonos, 4 rekomendacija padeda įgyvendinti septintą rekomendaciją dėl euro zonos, o 5 rekomendacija padeda įgyvendinti penktą rekomendaciją dėl euro zonos,

REKOMENDUOJA Belgijai 2026 ir 2027 m. imtis šių veiksmų:

1. toliau laikytis 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomenduoto, siekiant ištaisyti perviršinio deficito padėtį, didžiausio grynųjų išlaidų augimo tempo, kartu pasinaudojant lankstumu pagal Tarybos aktyvuotą nacionalinę nukrypti leidžiančią išlygą. Didinti bendras gynybos bei saugumo išlaidas ir stiprinti parengtį, kartu užtikrinant skolos tvarumą ir išlaidų efektyvumą, taip pat laipsniškai pritaikyti biudžetą, kad būtų išlaikytos struktūriškai didesnės gynybos išlaidos. Užtikrinti, kad priemonės, kurių imamasi siekiant sušvelninti energijos kainų kilimo poveikį, būtų laikinos, kad jomis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ar reaguoti į energijai imlių įmonių poreikius ir kad jos išsaugotų paskatas taupyti energiją, o jų fiskaliniai kaštai būtų suderinti su įsipareigojimais pagal ES fiskalinę sistemą. Toliau įgyvendinti reformas ir skirti investicijas, kuriomis grindžiamas pratęstas koregavimo laikotarpis, kaip rekomenduojama 2025 m. birželio 20 d. Tarybos rekomendacijoje. Didinti viešųjų išlaidų efektyvumą, racionalizuoti valdžios struktūras ir stiprinti federalinį koordinavimą. Ilgalaikės priežiūros sistemą padaryti ekonomiškai efektyvesnę, kartu išlaikant galimybes naudotis įperkama priežiūra ir paslaugomis;

2. užtikrinti pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę įgyvendinamų reformų ir investicijų tęstinumą. Dėti daugiau pastangų įgyvendinti sanglaudos politikos programas, kai tikslinga, remiantis išteklių perskirstymu strateginiams prioritetams, dėl kurių susitarta laikotarpio vidurio peržiūros kontekste, ir sanglaudos politikos sistemoje nustatytomis turimomis lankstumo galimybėmis;

3. supaprastinti ir pagerinti reglamentavimą, sumažinti administracinę naštą, be kita ko, racionalizuojant leidimų išdavimo procedūras ir šalinant reguliavimo kliūtis paslaugų sektoriuje, kad pagerėtų verslo aplinka ir verslo dinamika, kartu įveikiant regioninius iššūkius. Didinti inovacijų sklaidą, skiriant MTP viešąją paramą didžiausią augimo potencialą turinčioms įmonėms ir skatinant darbuotojų profesinį judumą, ir palengvinti galimybes veiklą plečiančioms įmonėms gauti finansavimą;

([27]) EBPO (2024 m.), *Education at a Glance 2024: OECD Indicators* („2024 m. glausta švietimo apžvalga: EBPO rodikliai“, *OECD Publishing*, Paryžius, *How much time do teachers spend teaching and working?*:*Education at a Glance* 2024 | OECD („Kiek laiko mokytojai praleidžia mokydami ir dirbdami?“ 2024 m. glausta švietimo apžvalga | EBPO).

4. mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro, be kita ko, didinant pastatų energinį efektyvumą ir toliau skatinant pramonę mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro. Imtis priemonių darniojo transporto naudojimui ir pasiūlai didinti ir spūsčių keliuose problemai spręsti. Spartinti tinklo infrastruktūros atnaujinimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų diegimą toliau racionalizuojant leidimų išdavimo procedūras, kartu įveikiant regioninius iššūkius, ir skatinti paklausos lankstumą ir kaupimą. Laipsniškai panaikinti subsidijas iškastiniam kurui, visų pirma transporto ir šildymo sektoriuose, be kita ko, elektros energijai taikomus akcizus perkeliant iškastiniam kurui. Imtis tolesnių veiksmų tvaraus žemės ūkio srityje, gerinant vandens kokybę ir mažinant pernelyg didelį azoto nuosėdų kiekį;

5. spręsti darbo jėgos trūkumo ir įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemas. Didinti aktyvios darbo rinkos politikos veiksmingumą ir tikslingumą, siekiant toliau integruoti nepalankioje padėtyje esančias grupes į darbo rinką ir mažinti regioninius skirtumus. Didinti švietimo ir mokymo sistemų veiksmingumą bei teisingumą, taip pat jų atitiktį darbo rinkos poreikiams, visų pirma IRT ir STEM srityse. Tęsti reformas, kuriomis siekiama stiprinti mokytojo profesiją, plėtojant lankstesnes ir patrauklesnes mokytojų karjeros galimybes ir jų mokymą.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 10 d.

*Tarybos vardu*

*Pirmininkas*

S. HARRIS